

Весілля

Львівський муніципальний театральний, художньо-дослідницький та освітній центр «Слово і голос».

Вистава «Весілля»

Сергій Васильєв:

Навіть стежачи за реакцією публіки на виставі «Весілля» (вона то позіхає, то насуплено мовчить, то раптом вибухає недоречними оплесками, а то й просто дезертирує із залу), можна передбачити, що контакт із цим видовищем спантелює багатьох глядачів, а у когось породжує не раптове запитання: «А чи взагалі це театр?» Гадаю, і деякі критики відчують щось подібне, хіба що додатково замислюючись про те, чи не симулякр, фальшивка, містифікація це дійство, яке прагне насамперед підкорити своєю справжністю.

Утім, попри розмиту структуру та монотонність дії, певен, що робота Наталії Половинки та її підопічних – усе-таки театр, і досить неординарний. Безперечно, це дослідницька праця.

Сьогодні, зрозуміло, нікого не здивуєш стилізацією під ритуал або обрядове дійство, як і пісенним видовищем. «Весілля» Львівського муніципального театального, художньо-дослідницького та освітнього центру «Слово і голос», однак, і не претендує на ритуальність. Побудоване на шлюбних українських піснях, воно торкається, на мій погляд, істотних буттєвих питань, прагне подати модель автономного жіночого світу. Враховуючи наявну сьогодні зміну гендерних ролей і суспільних функцій жінок та чоловіків, це, насправді, нелегке для сприйняття видовище, «звучить» дуже актуально.

Автор сценарію і постановник вистави Наталія Половинка, здається, не дуже турбується про сценічні ефекти, хоча «упаковує» дію, що складається із трьох десятків народних весільних і шлюбних пісень, у досить інтелігентну, сказати б, середньоевропейську форму, де абстрактне відео й титри супроводжують співи та пластичні етюди шістьох жінок, що колективно мабуть мають уособлювати архетип феміні в процесі її життя.

Оскільки я мав можливість подивитися виставу двічі – у різних сценічних просторах, – то повинен сказати, що на камерній сцені, впритул до глядачів (власне, так грається висхідна версія вистави) це дійство несподівано відкриває певну драматичну історію. Принаймні у героїню прочитаєш їхній вік і долю. Тут є і юна наречена, і її мати, і тітка-стара діва, і старша заміжня сестра, і сусідка-удова. А може перед нами – рід, сім'я, генетично й історично пов'язані жінки. Якщо зважити на характер їхніх пісень – тужливих, сумних, безрадісних, вони завжди нещасливі, перебувають у марному очікуванні кохання, приречені на трагедії. Водночас їхній світ, очищений від чоловіків, здається навдивовижу цілісним й міцним.

«Весілля» – надзвичайно коректна і струнка вистава. Тут усе зроблено зі смаком, без найменшої вульгарності та з помітним потягом до перфекціонізму. Величезна куля, скручена з нижньої жіночої білизни (трусіків і бюстгалтерів), прекрасно риметься із білосніжними сукнями й сорочками героїнь, здебільшого прозорими, цнотливими та еротичними водночас (модельєр костюмів – Оксана Караванська).

Пластична партитура вистави, здається, потребує розширення й більшої динаміки, але те, що є сьогодні на сцені, виглядає надзвичайно елегантно – від суфійських кружлянь до статуарних скульптурних завмирань і навіть партерних нерухомих поз.

Про музику годі й казати. Хоча, звісно, вся ця сфера мелосу сприймалася б краще, коли б мала якісь синкопи, ритмічні збої та зигзаги.

Виконавиці чудово володіють голосом, саме народною манерою співу. Направду, вони й зосереджені насамперед на співі, а не творенні конкретних образів. Особливістю вистави є те, що актриси рідко співають в унісон. Звукове плетіння створюється інколи парадоксальним чином: паралельним виконанням двома-трьома співачками різних пісень, які, однак, не нейтралізують, а ніби підсилюють одна одну. Філігранна робота.

«Весілля», звичайно, – незвичне і складне для сприйняття видовище, але його фахова складова, інтелігентність форми та виконавська майстерність діагностують виставу як непересічну подію, що, мабуть, гідна мати всеукраїнський розголос.

Олег Вергеліс:

Вистава «Весілля» з циклу «Сад Божественних пісень» об'єднує весільні пісні різних регіонів України. Це спроба донести до сучасників особливості найдавніших ритуалів, таким чином поєднати різні часи, відчувати відгомін епох у маленькому просторі львівського театру.

Постановка – підкреслено стильна й мінімалістична, вдало поєднує оригінальні костюми Оксани Караванської з особливостями подачі пісенного матеріалу. Є форма сповіді, яку сприймаєш і як монолог, і інколи навіть як полілог – у мереживі різних українських весільних пісень.

Безумовний лідер проекту – Наталія Половинка. Вона є емоційним, композиційним і смисловим каркасом музичної вистави.

Враховуючи оригінальність проекту, його просвітницьку місію і зусилля виконавців, безумовно, він має право бути серед найкращих.

Ганна Веселовська:

Виставу «Весілля» можна вважати цілком ексклюзивною. Вона збудована на традиційних весільних піснях України і є першою в проекті «Сад Божественних пісень». Через давню ритуальну культуру (а традиційні пісні – її

носії) автори спектаклю прагнули наблизитися до сучасної людини, мали намір вести з нею символічний монолог про вічне через пісню, рух, текст.

В основі драматургії вистави «Весілля» лежить кільканадцять старовинних українських пісень, які виконуються дівочими ансамблями та виконавицями соло. За структурою дійство нагадує променад, показ модної колекції haute couture, в якому беруть участь чарівні манекенниці – вони ж вокалістки.

Дійство не є відтворенням весільного обряду, бо постановниця – режисер Наталія Половинка свідомо не пішла шляхом ритуального чи неоритуального театру. Втім, гадаю, що, відмовляючись від драматургічної основи традиційного весілля і вважаючи це оригінальним підходом до створення сценічного дійства, постановники не передбачили всіх небезпек втрати драматичної структури. Адже ні променад сам по собі, ні поперемінне виконання пісень не в змозі утримувати драматургічну конструкцію, необхідну сценічному дійству.

Установка на монологізм, бо режисерка, акторки, художниця ставили собі за мету звертатися у формі монологу до сучасного глядача, призвели до втрати ключового чинника сценічного дійства – діалогізму. Без діалогу театральність яка така просто розчиняється в просторі, це – азбучна істина.

Костюми та сценографія вистави, придумані Оксаною Караванською та Сергієм Савченком, – переважно білого кольору, а в тканинах багато мережива, що створює особливу атмосферу святковості й тендітності. Можна говорити про цілісність візуального образу, що часом оформлюється, завдячуючи тонким тканинам, у вигляді великої білої кулі або білої стежини. Зоровий образ є дійсно цілісним і символічним, але він не має потенціалу для подальшого розгортання, позбавлений нарративних якостей і є у певному сенсі річчю у собі.

Очевидно, що нарративність цієї образності могла б виникнути у взаємодії з виконавцями. Однак якраз вони сприймають цей образ як даність, не розкодовують його, не грають з ним. Усе це перетворює «Весілля» на монотонну картину із застиглим, наче викарбуваним меседжем-епітафією. Ймовірніше за все, постановники не врахували того, що взаємодія усіх елементів театального дійства – це щось на кшталт переплетення кровоносних судин у людському тілі. У «Весіллі» має місце таке собі долучення-приклеювання одних засобів виразності до інших: костюмів до тканин, тканин до простору, простору до світла тощо. Відтак метафоричної цілісності не виникає, а є щось схоже на дитячі аплікації.

За винятком Наталії Половинки, у виставі беруть участь переважно непрофесійні виконавиці, і це дуже позначається на якості дійства в цілому. Йдеться не лише про пластичну незграбність акторок, про те, що вони не можуть повноцінно дотримуватися мізансценічних малюнків, існувати в ансамблі. Найбільше засмучує неналежний рівень вокального виконання: багато з артисток співають фальшиво, їхні голосіння бентежать непрофесійністю, відвертою глухотою.

На мою думку, авторам вистави не вдалося успішно пройти шлях від задуму до його сценічного втілення. Ймовірно вони опинилися в полоні зорового образу білого ВЕСІЛЛЯ, стали заручниками його вичерпаності й не змогли розгорнути образ в драматургічній перспективі.

Ця вистава, на мій погляд, через неповноцінність реалізації задуму не може бути представлена в шорт-листі фестивалю-премії «ГРА».

Майя Гарбузюк:

Вистава належить до категорії авторського театру, здійснена на унікальній території лабораторного вивчення автентичних технік народного співу. Її актуальність полягає у пошуку, збереженні та передачі глядачеві досвіду й чуттєвого за своєю природою знання про архетипові форми традиційної – у даному випадку музичної – національної культури.

Важливий і актуальний сьогодні гендерний акцент, оскільки тема весілля подана з точки зору жіночого світу, герметичного та ритуалізованого. Театр прагне працювати із народним співом і голосом як засобами медитації й занурення у «колективне підсвідоме» нації, жінки, перехресшуючи у просторі вистави загальне й індивідуальне, універсальне й особисте, публічне й приватне.

Вистава є продовженням розпочатого багато років тому проекту Наталії Половинки, в ній багато від минулих версій вистав цієї ж тематики й проблематики, а тому говорити про засадничо новий задум чи якісно новий етап опрацювання матеріалу можна із застереженням. Радше йдеться про залучення нових виконавців і створення спектаклю як важливого проекту саме цього театру.

Вартісна, безумовно, ідея режисерки і головної виконавиці Наталії Половинки створити суто жіночу композицію, моделювати умовний жіночий космос, у якому представити весілля як перехідний етап у долі кожної жінки. Принцип конструювання сценічної дії з автентичних пісень, хоч і передбачає певну драматургію, наприклад, поділ на яви, мікросюжети у межах кожного жіночого образу, тим не менш балансує на межі поміж статикою й власне драматичною дією. Цей баланс, на нашу думку, порушено у бік статичності, що призводить до одноманітності: інтонаційної, темпової, ритмічної, тональної. Це послаблює динаміку образної мови вистави.

Проте є у постановці вишукані мізансценічні рішення (як-от тріада наречених у центрі простору), смислово навантажені епізоди (наприклад, початок спектаклю, передфінальний спів у колі тощо), зрештою, цікаві й мало-або й зовсім незнані народні пісні весільно-обрядового циклу. Важливо, що в опрацюванні теми авторка й виконавиці відходять від фольклорно-етнографічного способу її репрезентації, очуднюючи традиційну тему тотально білим кольором, іронією, закладеною у центральному візуальному образі кулі, складеної із предметів жіночої білизни.

Спектакль засновано на взаємодії голосу, тіла, руху, візуальної мови (костюми – Оксана Караванська, сценографія – Сергій Савченко) із ключовою голосовою домінантою. Слід підкреслити, що автентичність голосового виконання народних весільних пісень тут очуднюється візуальними прийомами: тотальна білизна переносить дію в умовний, універсальний, «обнулений» простір («до початку створення світу»); костюми наречених представляють міську культуру; зображення на екрані творять асоціативний неконкретизований ряд, близький до су-

часного відеоарту. Тому варто говорити про діалогічність культур (традиційної і міської, автентичної і актуальної) у просторі вистави.

Однак, попри цікавий задум, голосова домінанта настільки переважає всі інші, що місцями виконання наближається до концертного, і це позбавляє виставу головного – дієвого, театрального начала. Саме відсутність виразно артикульованої сценічної дії, пластичного сегмента збіднює образну мову спектаклю й послаблює його вплив на глядача.

У виставі поруч з авторкою і головною виконавицею працюють молоді актриси цього театру. Кожна з них перебуває на своєму щаблі опанування техніками автентичного співу. Варто наголосити на ансамблевості та абсолютному партнерстві як одній з найбільших чеснот цієї роботи. Важливість передачі комплексу знань та умінь у царині автентичного співу не підлягає сумніву. Проте, на нашу думку, виконавський потенціал максимально реалізовано у царині співу, у той час як пластичний аспект не розкрито.

Попри безсумнівну цінність вистави у плані збереження та розвитку традиційної культурної спадщини, тим не менш, вона не може претендувати на позицію найкращої у своїй категорії.

Анна Липківська:

Діяльність Наталії Половинки та заснованого-керованого нею Центру «Слово і голос» є, без перебільшення, унікальною, – маю на увазі повернення (пошук – фіксацію – реставрацію – відтворення – винесення на широкий загал) до життя автентичних піснеспівів (ужиткових, духовних), котрі століттями лишалися забутими, але все ж не зникли назавжди у лабіринтах історії. Генетична пам'ять громади відгукується на них безпомилково.

Вистава «Весілля» включає 28 старовинних весільних пісень із різних регіонів України.

Як основне для себе Центр «Слово і голос» визначає «триєдність: Традиція – Пісня – Театр». Тож поглянемо як цей «ланцюжок» реалізується у «Весіллі».

Наталія Половинка як автор проекту й режисер у даному разі (як і в інших проектах центру) відмовилася від буквального відтворення на кону традиційного обряду, протягом якого первісно-історично і виконувалися ті чи інші пісні. У її інтерпретації вони звучать практично без пауз, вмонтованими у майже безперервно-плинний шамансько-медитативний рух шістьох наречених (сама Наталія Половинка та п'ять молодих акторок-співачок).

Сценічна домінанта – сфера, що висить у центрі (глядач розташований по периметру); на самому початку вистави з неї злітає біла тканина, і ця величезна куля виявляється обліпленою-обклеєною так само білою жіночою білизною. Крут цього «білого сонця» (а також навколо власної осі) наречені рухаються одноосібно, разом у хороводі, вони падають під «сонце», утворюють збоку ігрового майданчика власні кола-обійми...

Другий акцент – біла стіна, що на неї проєктуються назви та послідовність епізодів (ява 1 – «Вода», ява 2 – «Плач», ява 3 – «Ритуал» тощо; втім, по суті яви відрізняються одна від одної лише назвами, котрі вільно можна було б поміняти місцями), а також графічна анімація – плями фарби, які наче стікають по склу, що «розморожуються», різнокольорові смуги, лінії, котрі утворюють переплетені лабіринти, блакитні птахи; колір – на білому тлі та біле, синє, зелене – на чорному... У фіналі зелена «тремтлива» лінія обводить у темряві постаті акторок, які застигають впритул до стіни.

Вистава має назву «Весілля», проте із власне весіллям жодним чином, окрім музичної складової та дизайнерського одягу від Оксани Караванської, не корелюється (хіба що має епізод розплітання – сплітання кіс одної з наречених). Коректніше було б назвати її «Дівич-вечір» – адже чоловічого начала (обов'язкового для весілля – за словами авторів вистави, «найдавнішого живого ритуалу, що хранить у собі переміну, таїну переходу в іншу якість») тут не те що немає, а й узагалі не передбачено, тому «перехід в іншу якість» (завдяки згаданим лініям, які обводять фігури) набуває іншого значення, явно натякаючи на смерть (бо яке продовження життя може бути в такому разі)?

Це – «Шість наречених за відсутності нареченого», цілковито жіночий світ. Напрошується асоціація із «Домом Бернарди Альби» – мати-наглядачка та 5 «вічних наречених», котрі ніколи не стануть дружинами. Але там героїні хоча б бунтували й намагалися вирватися з дому-пастки. Те, що ми бачимо тут, швидше скидається на жіночий монастир із суворою, проте доброю настоятелькою і п'ятьма послушницями.

Очевидно, що такі аналогії виникають лише тому, що Наталія Половинка – тепер уже як режисер – не дає нам розбірливих «дороговказів», «реперних точок», змістових акцентів, за якими ми маємо рухатися по цьому загалом доволі монотонному та одноманітному дійству. Пісні, рухи, анімація справді заворожують-зачакловують, проте якщо ти як глядач/експерт не в змозі цілковито «підключитися» до цієї колективної медитації, то мимоволі починаєш міркувати геть не у тому напрямку, який, треба думати, передбачений авторами вистави.

«Картинка» у виставі напрочуд стильна. Проте, звісно, основний акцент робиться власне на пісні: театр, сповідуваний Наталією Половинкою, – не драматичний у традиційному розумінні, а театр ритуалу, де базовою є саме музична складова.

Пісенний матеріал вистави становить напрочуд важку проблему для сучасного виконавця: вільно володіти ладами народної музики у її первісному, неадаптованому варіанті може лише автентичний носій. Наталія Половинка з учнями наразі є тими, хто, як видається, найдалі в Україні просунувся на цьому шляху. У своєму «триванні в пісні» вони максимально заглиблені, зосереджені, абстраговані від усього буденного й профанного (у виставі є моменти, коли ми наочно бачимо процес, який можна назвати «колективним видобуванням звука із глибин людського еста»). Але це занурення у звук має і зворотний бік – воно герметичне та доцентрове, таке, що не включає (насамперед, енергетично) до себе глядача.

Метр і старанні, самозречені адепти – ось як виглядає це на кону.

Наживо виставу довелося побачити на фестивалі «Мельпомена Таврії», у не надто відповідному просторі «Сцени у фойє» Херсонського театру імені Миколи Куліша. Там вона йшла не найкращим чином – давалося визна-

ки нерозуміння місцевих глядачів, які були геть не зорієнтовані в матеріалі й значна частина їх потроху залишила зал, руйнуючи атмосферу цього медитативного дійства.

Можна списати ситуацію на досвід та очікування херсонської публіки, призвичаєної до значно легших для сприйняття сценічних форматів. Однак тут вбачається і проблема самої вистави: «освітній» центр, напевне, означає також і «просвітницький». Або ми займаємося винятково втаємниченою діяльністю, або все ж намагаємося допомогти глядачеві XXI століття досягнути прадавніх духовних скарби, не ховаючись від нього у цілковито герметичній структурі. У жодному разі не йдеться про необхідність адаптувати власне музичний матеріал, робити з нього поп-фолк а ля Ніна Матвієнко, але не можна не зауважити, що перфекціонізм і безкомпромісність Наталії Половинки мають як свої «плюси», так і «мінуси».

Отже, – красиво, багатозначно, символічно, заворює, але й виснажує тебе як глядача, не дає розрядки й розради. Пошуково? Експериментально? Безперечно. Пошук цей результативний? Поза всяким сумнівом. Чи може «Весілля» претендувати на те, аби бути визнаним «найкращою ВИСТАВОЮ»? Гадаю, що ні, – аж надто специфічний і проблемний цей формат.

Людмила Олтаржевська:

Наталія Половинка – одна з найвідоміших сподвижниць автентичного співу в українському мистецтві загалом і театрі зокрема. Кожна її імпреза, вистава, проект – це завжди подія, що залишає по собі шлейф емоційних рефлексій і поділяє аудиторію як на прихильників творчості актриси та співачки, так і на тих, хто дозволяє собі реагувати на побачене досить критично. Звернення до прадавніх традицій, джерел, якими нині живиться наша культура, – це завжди актуально і вмотивовано. Інша справа – форма подачі ідеї, бажання не лише самовиразитися через неї, але захопити цим «вогником» якомога більшу аудиторію.

Весілля як обряд, що увібрав у себе пам'ять багатьох поколінь. Так, на мою думку, виглядав первинний ескіз цієї вистави. Далі вона викристалізувалася у конкретну проєкцію – весілля через переживання-емоції-надії нареченої. А оскільки період переродження дівчини у заміжню жінку не може бути одномоментним, – перед нами кілька жінок, які проходять цей шлях, фіксуючи його конкретні стадії.

Одним із головних, у першу чергу візуальних наголосів цієї вистави стали костюми авторства Оксани Караванської. Білосніжні, але з відповідними до кожної героїні акцентами – респект пані Оксані. Власне, цікавим був і відеосупровід постановки (автор – Сергій Савченко), але у «Весіллі» все підпорядковано пісні, а тому інші складові вистави логічно відійшли на другий план.

Актрис театру «Слово і голос» мають унікальні голоси. І вокал у виставі, знов-таки, на першому місці. Активні пробіжки учасниць дійства сценою, поїдання хліба, передавання молока у глечик у рук у руки навряд чи можуть бути достатнім приводом для того, щоб аналізувати рівень саме акторської реалізації матеріалу.

У загальному підсумку: це красиво, сакрально, надзвичайно фахово з точки зору вокального мистецтва. Іноді реально мурашки пробігали по шкірі, як у епізоді, коли героїні утворювали енергетичне коло... Але ставка на унікальність і високопрофесійна вистава – це все ж таки дещо різні речі.

Алла Підлужна:

Спектакль повністю відповідає визначенню ексклюзивного, оригінального дійства. Це не є вистава у звичному вигляді (драматична чи музична), тут постановочною групою винайдено несподівану й унікальну форму неквапливого сакрального перформансу у вокальному та візуальному виконанні. Вистава-ритуал, вистава-молитва, зі своїм ритмом і відповідним темпом. Старовинні українські весільні пісні творять образну картину світу, вибудовуючи своїм змістом певну драматургію оповіді. Хоча чіткий сюжет і відсутній, усе вирішують емоції голосу, співу, пластики, рухів. Саме ці складові – вокал, пластика, сценографія простору створюють ту модель медитації, у яку виконавці поступово втягують глядачів.

Білий колір – як символ свята, весілля, зародження нового спільного життя. Вишукані весільні сукні сучасного крою свідчать про тяглість поняття весілля у часі для людства. Образ сценографії – біла куля посередині імпровізованого кола, що творять актриси-виконавиці. Для кулі можна вигадати кілька асоціативних значень. Це і символ сонця, центр всесвіту, родини, душа пісні. Водночас цю кулю можна сприймати маятником вічності буття. Вона «слухає» звуки, що складаються в пісні, розмірено й зосереджено коливається. Пісні звучали століттями, звучатимуть і надалі, вічно.

Ідея вистави впливає з думки про те, що у колі всесвіту, як із зернинки, формується життя, на сцені – з одного звука виникає вокально-драматична історія зі своїм сюжетом, конфліктом, переживаннями й катаклізмами. Візуально ідея підтримується вигадливими відеоінсталяціями, вишуканими картинами, достойними й окремого існування. Так відео-олівець малює візерунок загадкового й заплутаного лабіринту, яким виконавиці вокально ведуть глядача прекрасним багатоголоссям, це – початок історії... Так само вигадливо ця лінія «пройде» зворотний шлях і зітре винайдене, ніби закінчиться життя. Невидима комп'ютерна «рука» обведе контури фігур співачок, назавжди зафіксує їхні зображення в космосі й зробить зворотний хід. Та кожен кінець є початком нового...

Актрис демонструють унікальний приклад голосоведіння, тембри голосів вишукані, рухливі, з оригінальним звучанням, вокальним переплетенням тем. Народний стиль, класичне виконання, хоровий і сольний спів, примарно переплітаючись вокально, перебувають у вишуканій гармонії і мають власну драматургію стосунків.

Відеоарт виступає повноправним учасником дійства, комп'ютерні картини нефігуративного живопису є надзвичайно настроєвими, фантазійними, різнобарвними, чарівливими, емоційно рухливими. Вони ілюструють і підтримують візуально музику голосів, творячи зачароване коло української пісні. Прекрасно працює ідея, коли у простір малювання відео-картини потрапляє хтось із виконавиць, а картина продовжує творитися

і на її фігурі, обличчі, білій сукні. Людина і її творчість – це спільне, єдине мистецьке поле, де повинен існувати Артист і в якому може народитися натхнення.

Анна Ставиченко:

Вистава режисерки Наталії Половинки є самобутнім і талановитим зверненням до українського фольклору. Без сюжетних кліше, трагедій, передбачуваних національних костюмів, «Весілля» дає фольклорові просто звучати, вражати, бути красивим і близьким.

Безсюжетність спектаклю динамізується зміною тональних, темпових, а зрештою й емоційних модусів двадцяти восьми українських весільних пісень. Між ними немає спеціальних зв'язок, їхнє чергування режисується вокальними законами, логікою дихання, повітрям, яке необхідне виконавицям перед тим, як завести чергову пісню.

Попри формальну відсутність єдиної сюжетної лінії, вербальний ряд пісень, що завдяки камерному формату спектаклю прослуховується без проблем, доносить до слухача магістральні теми вистави: кохання, дорослішання, надії на щастя. Ідея неочевидного з першого погляду змісту підтримана костюмами Оксани Караванської – білими сукнями, кожна з яких у русі поступово розкриває складний крій, фактурність, багатощаровість.

Центром сценічного простору, за задумом Сергія Савченка, є велика куля, декорована жіночою білизною. Потенційної банальності такого рішення з легкістю вдається уникнути завдяки професійному технічному виконанню цього об'єкта й білому кольору, що «згладжує» сприйняття. Доповнюють візуальну складову відеопроєкції на стіні, що містять тонкі паралелізми до образності, наявної в текстах пісень.

«Весілля» є прикладом вдумливої роботи з українським фольклором, виконаної на дуже високому художньому рівні, і має входити до переліку найкращих українських вистав.

Любов Морозова:

Весільним пісням ніколи не приділялося такої ж уваги, як фольклору календарно-обрядового циклу. Утім, це надзвичайно цікавий і широкий пласт вітчизняного фольклору. Те, що ці пісні отримали нове життя у виставі Центру «Слово і голос», надзвичайно важливо, адже саме Наталія Половинка як його керівниця здатна перетворити пісні минулого на сучасність, зберігши їхню сакральну сутність.

«Весілля» анонсували як першу виставу проекту «Сад Божественних пісень», побудовану на традиційних весільних піснях цілої України. Він анонсований як «театральний проект у розвитку, зерном і зверненням якого є свідчення людини в часі – персональний монолог актора через пісню – танець – текст». При цьому для акторів на перший план виходить монологічність висловлювання та внутрішнє примирення, яке в той же час зовні здатне «перемогти війну».

Наталія Половинка надзвичайно вдумливо й тонко промальовує текстуру вистави-містерії. Вона побудована як потужна медитація, до якої залучаються і актори, і глядачі. Одним словом, це вже не зовсім театр, це – певний ритуал. Його сакральна частина потребує повної довіри та занурення: відсторонення і критичне споглядання несумісні з духом містерії. Якщо глядач із вдячністю сприймає навіювання і готовий добровільно увійти до цього гіпнотичного стану, він отримає море насолоди. Якщо є недовіра – вона перейде у супротив. Третього не дано.

Вистава настільки цілісна, що кожен її мікроелемент проростає на макрорівні. Це дещо лякає, адже абсолютно усі виконавиці повністю копіюють рухи їхньої наставниці. У Наталії Половинки з висоти пережитого нею досвіду це виглядає абсолютно гармонійним, у молодих дівчат – трохи скуто і неприродно. Відчувається, що це їхня несвобода, що за удаваною імпровізаційністю стоїть сильна воля і муштра.

Костюми-кокони, їхні трансформаційні можливості зачаровують. Комп'ютерна візуалізація, яка покликана доповнити цей ряд, виглядає значно менш професійною і нашвидкуруч зробленою.

Власне те, що відбувається, – це імітація трансових станів, але в дуже естетизованому ключі. Утім, тотальний контроль не дає свободи, без якої справжнього занурення не відбудеться. Творча дистанція між керівницею і молодими виконавицями надто відчутна, а її творча воля сприймається як перебільшене нав'язування.

Вистава «Весілля» є безумовно важливим і цікавим досвідом роботи з українським весільним фольклором. Такі події надають йому друге дихання та актуалізують значення народної творчості у «невишіваний» спосіб. Однак позбавлення вистави ознак «сектантства», характерного для Центру «Слово і голос», пішло би на користь як цьому окремому продуктові, так і діяльності структури в цілому.

